

Criteria voor het leerlingdossier ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED)

Het leerlingdossier wordt beoordeeld op de onderdelen achterstand, hardnekkigheid en enkelvoudigheid. Deze onderdelen moeten alle drie aan de orde zijn, voordat er een vermoeden van EED is. Hieronder volgt per onderdeel een korte toelichting op de beoordeling.

1. Achterstand

Tijdens 3 opeenvolgende meetmomenten heeft de leerling E-scores of V- (V-min) scores op de DMT leeskaarten 1+2+3.

óf

De leerling heeft 3 keer E of V- (V-min) scores op Cito Spelling en 3 keer lage D (V) op de DMT leeskaarten 1+2+3 tijdens 3 opeenvolgende meetmomenten.

NB: Bij een doubleur worden de vaardigheidsscores op de LOVS-toetsen (DMT en Spelling) vergeleken met de scores van leeftijdgenoten. Het leerjaar waarin de leerling gezeten zou hebben als hij/zij niet gedoubleurd zou hebben, wordt hierbij als norm genomen. Voorbeeld: bij een groepsverloop 3-4-4-5 worden de behaalde vaardigheidsscores van de DMT of Spelling vergeleken met de norm van groep 6. *(Bron: Richtlijn Omgaan met doublures, NKD)*

Drie opeenvolgende meetmomenten kunnen zijn:

- 3 hoofdmeetmomenten (jan/juni)
- 1 hoofdmeetmoment (jan/juni) - 1 tussenmeting (april/oktober) - 1 hoofdmeetmoment (jan/juni)
- 1 hoofdmeetmoment (jan/juni) - 1 hoofdmeetmoment (jan/juni) - 1 tussenmeting (april/oktober), mits er tussen het tweede hoofdmeetmoment en de tussenmeting een periode van 10-12 weken extra begeleiding gerealiseerd is.

Voor de beoordeling van het leerlingdossier is een tussenmeting toegestaan:

- als er sprake is van een erfelijke aanleg voor dyslexie, of
- als er bij de eerste hoofdmeting sprake is van een ernstige achterstand met sterke signalen van forse lees- en spellingproblematiek.

De dossierbeoordelaar/regiebehandelaar beslist of aan deze voorwaarden is voldaan.

(bron: Leidraad 'Van onderwijs naar zorg: doorverwijzen bij een vermoeden van dyslexie in het kader van de vergoedingsregeling')

NB. Er zijn gemeenten die een tussenmeting niet acceptabel vinden.

2. Hardnekkigheid

Voor het aantonen van de didactische resistentie (hardnekkigheid) worden de effecten van de gepleegde interventies beoordeeld. De interventies moeten zijn beschreven in een handelingsplan. Een leerling moet gedurende minimaal twee periodes van 10-12 weken gerichte begeleiding voor lezen en/of spelling hebben ontvangen voor het gebied waarop de achterstand is waargenomen.

Wanneer bij het eerste meetmoment uitval wordt geconstateerd, dient het onderwijsaanbod 60 minuten per week, gedurende 10-12 weken te worden geïntensiveerd. De intensivering bestaat uit extra instructie en begeleide oefening en uitbreiding van de leertijd, waarbij gebruik wordt gemaakt van aanvullende materialen uit de eigen lees- en spellingmethode (zorgniveau 2).

Als de leerling bij het tweede meetmoment nog steeds uitval laat zien, volgt er een extra intensieve en systematische aanpak door het inzetten van een specifieke interventie van 60 minuten per week, gedurende 10-12 weken (zorgniveau 3) door een leerkracht en/of leesspecialist. Deze intensivering vindt individueel of in een klein groepje plaats en is een doelgerichte begeleiding, gericht op de hiaten in de lees- en spellingvaardigheden van de leerling. Aan deze begeleiding dient een foutenanalyse ten grondslag te liggen. Voor deze specifieke interventie moet gebruik worden gemaakt van remediërende programma's of methodieken voor lezen en spellen.

Als bij de evaluatie na het derde meetmoment blijkt dat de resultaten op de lees- en spellingtoetsen zeer zwak zijn, kan worden geconcludeerd dat er sprake is van hardnekkigheid.

Handelingsplan

Bij de beoordeling van het handelingsplan wordt gekeken naar:

- extra instructie
- ingezette methodieken
- hoeveelheid extra tijd
- doelgerichte aanpak
- individuele afstemming (ook als het in een groepsplan vermeld staat)
- evaluatie en bijstellen van de plannen

In het handelingsplan moet zijn opgenomen:

- het aantal momenten per week ($\geq 3x$)
- de tijd per week (≥ 60 minuten)
- wie de begeleiding verzorgt (dit moet een professional zijn, niet een andere leerling of ouder)
- de effecten van de geboden begeleiding (deze mogen niet meer dan zeer gering zijn)

(Bron: Handreiking voor de invulling van ondersteuningsniveau 2 en 3, NKD)

3. Enkelvoudigheid

Als er sprake is van comorbiditeit of als hier een vermoeden van is, wordt beoordeeld of deze belemmerend lijkt te zijn voor de behandeling. Het is van belang dat in het leerlingdossier aangetoond wordt, dat er op school geen belemmeringen in het begeleiden van de leerling geconstateerd worden of dat de gedragskenmerken van de stoornis onder controle zijn.

Voor alle genoemde punten geldt dat het aan de regiebehandelaar is om te bepalen of aan de eisen is voldaan. De regiebehandelaar volgt hierbij de Richtlijn Comorbiditeit van het NKD. Het is van belang dat een school duidelijk en onderbouwd beargumenteert waarom wordt gedacht aan een ernstige en hardnekkige achterstand en aan een enkelvoudige problematiek. Het leerlingdossier wordt getekend door de directeur van de school.